

Colecție coordonată de
MAGDALENA MĂRCULESCU

Stieg Larsson

Bărbați care urăsc femeile

Millennium 1

Traducere din suedeză și note de
Elena-Maria Morogan

PROLOG

Vineri 1 noiembrie

Faptul se repeta în fiecare an. Bărbatul care primise floarea împlinea în ziua aceea optzeci și doi de ani. El scoase pachetul din plic și desfăcu hârtia. Apoi, luă telefonul și formă numărul unui bătrân inspector de poliție care, după ieșirea la pensie, se instalase în Dalarna, lângă lacul Siljan. Nu numai că cei doi bărbați aveau aceeași vârstă, dar se și născuseră în aceeași zi — ceea ce, în contextul actual, putea să pară amuzant. Inspectorul știa că va primi acest apel imediat după venirea poștașului în jurul orei 11 și, în vreme ce aștepta, își bea cafeaua. Anul acesta, telefonul a sunat la ora zece și jumătate. Ridică receptorul, fără să mai piardă timpul cu vreo formulă de politețe:

- Presupun că a sosit. Anul acesta, ce floare este?
- N-am idee. O s-o identific. O floare albă.
- Evident, nicio scrisoare, nu?
- Nu, doar floarea. Rama e la fel ca anul trecut. Una dintr-acelea ieftine, pe care le montezi singur.
- Ștampila poștei?
- Din Stockholm.

— Scrisul?

— Ca de fiecare dată, litere mari, de tipar. Drepte, scris îngrijit.

Epuizaseră subiectul și o vreme au păstrat tăcerea.

Inspectorul pensionar s-a aplecat în față, sugând muștiucul pipei. Știa prea bine că celălalt nu se mai aștepta ca el să pună întrebarea care ar fi făcut să se limpezească lucrurile, întrebarea de o perspicacitate nebună, care ar fi putut să arunce o lumină nouă asupra acestei afaceri. Timpul acela era demult apus, iar conversația dintre cei doi bătrâni avea acum caracterul unui ritual în jurul unui mister pe care nimeni în afară de ei nu mai ținea să-l dezlege.

Numele latin al plantei era *Leptospermum rubinette* (*Myrtaceae*). O plantă care crește în boschete, relativ banală, cu frunze mici, amintind de cele de iarbă-neagră, și cu floarea albă, de doi centimetri, dotată cu cinci petale. Lungime totală: în jur de 12 cm.

Putea fi găsită în savană și în zonele muntoase din Australia, unde crește sub forma unor tufe mari, ierboase. Acolo era numită *Desert Snow*. Mai târziu, o specialistă de la grădina botanică din Uppsala avea să constate că era vorba despre o plantă rară, foarte puțin cultivată în Suedia. În raportul ei, botanista scria că această plantă era înrudită cu mirtul de apartament și că, adesea, era confundată cu verișoara ei, mult mai bine cunoscută, *Leptospermum scoparium*, care se găsea din belșug în Noua Zeelandă. După cum spunea experta, diferența consta într-un număr restrâns de puncte microscopice roșii la marginea petalei, care îi dădeau florii o ușoară nuanță roz.

În general, *rubinette* era o floare cu totul insignifiantă. N-avea valoare comercială, nici virtute medicinală

cunoscută, nu era halucinogenă; necomestibilă, neutilizată drept condiment și fără vreo proprietate colorantă. Avea, cu toate acestea, o anume importanță pentru aborigenii din Australia, căci, prin tradiție, ei consideră regiunea și flora din jurul lui Ayers Rock ca fiind sacre. Prin urmare, singurul rost al acestei flori părea să fie acela de a-i face pe locuitori să profite de frumusețea ei capricioasă.

În raportul său, botanista din Uppsala constata și faptul că *Desert Snow*, puțin răspândită în Australia, era foarte, foarte rară în Peninsula Scandinavă. Personal, ea nu o văzuse niciodată, luase informațiile de la câțiva colegi și astfel aflase că existau tentative de a o introduce într-o grădină din Göteborg și nu se putea exclude faptul că unii grădinari amatori ori botaniști fanatici ar cultiva-o în mici sere personale. Principala dificultate a aclimatizării ei în Suedia era faptul că avea nevoie de o climă dulce și uscată și că trebuia să rămână șase luni la adăpost. Nu-i plăceau solurile calcaroase și avea nevoie de o sursă de apă subterană, pe care să o absoarbă direct prin rădăcini. Cerea știință și multă pricepere.

Teoretic, faptul că planta era rară în Suedia ar fi trebuit să faciliteze depistarea originii acestui exemplar, dar, concret, sarcina se dovedise imposibilă. Nu existau nici registre care să poată fi consultate, nici licențe de examinat. Nimeni nu știa câți horticultori amatori putuseră eventual importa o plantă atât de pretențioasă — putea fi vorba de câțiva ori de sute de pasionați care să aibă acces la semințe și la plante. Oricare grădinar ar fi putut-o cumpăra de la vreun confrate, fără factură sau prin corespondență, ori de la cine știe ce grădină botanică din Europa. Ar fi putut fi adusă în Suedia la întoarcerea dintr-o călătorie în Aus-

tralia. Altfel spus, identificarea cultivatorului respectiv între milioanele de suedezi care posedă o mică seră sau un ghiveci pe marginea unei ferestre era o sarcină sortită eșecului.

Dar ea nu era decât una dintr-o suită de flori mistificate care soseau în fiecare an într-un plic, pe data de 1 noiembrie. Specia se schimba în fiecare an, dar întotdeauna erau flori frumoase, fie obișnuite, fie rare. Ca întotdeauna, floarea fusese presată, fixată cu grijă pe o foaie de hârtie de desen și pusă sub sticlă într-o ramă de format 29x16 cm.

Misterul acestor flori nu fusese niciodată comunicat în presă și era cunoscut doar într-un cerc limitat. Cu trei decenii în urmă, sosirea anuală a florii făcuse obiectul multor analize — ale Laboratorului criminalist de stat, ale experților în amprente digitale și ale grafologilor și criminaliștilor, ca și ale unui număr de apropiați și prieteni ai destinatarului. În prezent, actorii dramei nu mai erau decât trei: bătrânul sărbătorit, polițistul pensionar și, de bună seamă, necunoscutul care trimisese darul. Întrucât cel puțin pentru primii doi, care atinseseră o vârstă mai mult decât respectabilă, venise vremea să se pregătească pentru ineluctabil, cercul inițiaților avea să se micșoreze curând.

Polițistul pensionar era un veteran încercat. Niciodată nu uitase prima sa intervenție: arestarea unui om beat — un mecanic de la căile ferate —, violent și gata să-și pună în joc viața proprie și pe a altora. În cursul carierei sale, polițistul trimisese după gratii braconieri, bărbați care-și băteau femeile, escroci, hoți de mașini și șoferi în stare de ebrietate. Se confruntase cu spărgători, hoți, traficanți, violatori și măcar un plasator de bombe,

mai mult sau mai puțin bolnav la cap. Participase la nouă anchete privind morți violente sau asasinate. În cinci dintre ele, vinovatul chemase el însuși poliția, copleșit de remușcări, pentru a mărturisi că era asasinul soției, fratelui, sau al vreunui alt apropiat. Trei cazuri necesitaseră investigații; două își aflaseră rezolvarea la capătul câtorva zile și unul, după doi ani, cu ajutorul Direcției Generale a Poliției. Cea de a noua anchetă nu avea baze solide, în sensul că investigatorii știau cine este asasinul, numai că probele erau așa de puține, că procurorul a lăsat dosarul deschis. Spre necazul inspectorului, până la urmă cazul a fost prescris. În general însă, avea în spate o carieră impresionantă și ar fi fost logic să se simtă satisfăcut de munca depusă.

Dar era departe de asta.

Pentru inspector, afacerea florilor presate era un spin care-i rămăsese în inimă — ancheta frustrantă, încă ne-rezolvată, căreia îi consacrase, fără îndoială, cel mai mult timp.

Situația era de două ori neobișnuită, pentru că, la capătul a mii de ore de reflecție, și la slujbă, și în orele libere, nici măcar nu era sigur că avusese loc o crimă.

Cei doi bărbați știau că persoana care trimisese floarea presată utilizase mănuși și că nu se aflau amprente nici pe ramă, nici pe sticlă. Știau că era absolut imposibil să ajungă până la expeditor. Știau că rama era de vânzare în magazinele de articole fotografice și în papetăriile din lumea întreagă. Pur și simplu, nu exista nicio pistă de investigație. Iar ștampila poștală se schimba mereu; cel mai adesea era din Stockholm, dar de trei ori fusese din Londra, de două ori din Paris, de două ori din Copenhaga, o dată din Madrid, altă dată din Bonn și chiar, foarte curios, din Pensacola, Statele Unite. În vreme ce toate celelalte locuri de

expediere erau capitale, Pensacola era un nume atât de necunoscut pentru inspector, încât fusese nevoit să caute orașul într-un atlas geografic.

După ce a pus telefonul în furcă, bărbatul care împlinea optzeci și doi de ani a rămas o vreme nemișcat, contemplând frumoasa, dar insignifianta floare australiană, căreia nu-i cunoștea nici numele. Apoi, și-a ridicat ochii spre peretele din fața biroului. Patruzeci și trei de flori presate se aflau acolo, încadrate sub sticlă, formând patru rânduri de câte zece și un rând neterminat, de patru tablouri. În rândul de deasupra, lipsea un tablou. Locul numărul 9 era gol. *Desert Snow* avea să devină numărul patruzeci și patru.

Totuși, pentru prima oară se petrecu ceva ce rupse rutina anilor precedenți. Dintr-odată și fără să se fi așteptat, izbucni în plâns. El însuși fu surprins de această bruscă efuziune sentimentală, după mai bine de patruzeci de ani.

PARTEA ÎNTÂI

INCITAREA

20 decembrie — 3 ianuarie

În Suedia, 18% dintre femei au fost cel puțin o dată în viață amenințate de un bărbat.

Procesul se terminase cu o decizie irevocabilă și tot ce putuse fi spus se spusese. Nu se îndoise nicio clipă că va fi declarat vinovat. Decizia scrisă a fost dată la ora zece în dimineața acelei zile de vineri și nu mai rămânea decât ca ziariștii care așteptau pe culoarul din fața sălii de judecată să facă analiza finală a evenimentelor.

Mikael Blomkvist îi vedea prin deschizătura ușii și își opri pașii câteva secunde. Nu voia să discute decizia pe care tocmai o primise, dar întrebările erau inevitabile și el — mai mult decât oricare altul — știa că trebuie puse și că trebuie să primească răspuns. *Așa se simte un criminal*, gândi el. *Să te afli de partea greșită a microfonului*. Se întinse, stânjenit, încercând să schițeze un surâs. Reporterii îi întoarseră zâmbetul și-l salutară aproape jenați.

— Hai să vedem... Deci... *Aftonbladet*, *Expressen*, TT¹, TV4... Și dumneata, de unde ești? A, da, *Dagens Industri*. S-ar zice că am devenit vedetă, constată Mikael Blomkvist.

¹ TT: Biroul Național de Știri.

— Acordă-ne un moment, *Kalle Blomkvist*²! spuse reporterul unui ziar de seară.

Mikael Blomkvist, al cărui nume întreg era Carl Mikael Blomkvist, se forță să nu înalțe ochii spre cer, așa cum făcea întotdeauna când auzea această poreclă. Odată, cu douăzeci de ani în urmă, pe vremea când nu avea decât douăzeci și trei de ani și își începuse munca de ziarist ca stagiar pe timpul verii, Mikael Blomkvist demascase, dintr-o simplă întâmplare, un grup de spărgători de bănci care timp de doi ani dăduse cinci lovituri foarte discutate. Nu era nicio îndoială că era aceeași bandă; specialitatea lor era să meargă cu mașina în localități mici și să jefuiască una sau două bănci, cu o precizie militară. Purtau măști de cauciuc cu chipurile unor personaje din lumea lui Walt Disney și fuseseră botezați — după o logică polițienească nu total absurdă — „Banda lui Donald Rățoiul”. Totuși, ziarele preferau să-i numească „Liga Ursului”, ceea ce suna un pic mai serios, dat fiind că în două rânduri trăsese răcuri de armă fără să le pese de viețile oamenilor, amenințându-i pe trecători și pe cei prea curioși.

Cea de a șasea lovitură fusese dată în mijlocul verii, la o bancă din Östergötland. Un reporter de la postul de radio local tocmai se afla la bancă în momentul jafului și a reacționat cum scrie la carte. De îndată ce hoții au părăsit clădirea băncii, el s-a repezit într-o cabină telefonică și a transmis în direct informația.

Mikael Blomkvist petrecea câteva zile cu o prietenă în casa de vară a părinților ei, nu departe de Katrineholm. De ce făcuse imediat legătura, n-a putut răspunde exact

² Eroul cărții, Mikael Blomkvist, a fost poreclit Kalle Blomkvist, după personajul principal al unei cărți pentru copii scrise de Astrid Lindgren: „Kalle Blomkvist superdetectiv”.

când poliția îi puse mai apoi întrebarea, dar, de îndată ce a auzit vestea la radio, s-a gândit la patru tipi care locuiau într-o casă din apropiere. Îi văzuse cu câteva zile în urmă jucând badminton în grădină, în vreme ce se ducea cu amica lui la un chioșc de înghețată.

Nu văzuse decât patru tineri blonzi și bine antrenați, în șorturi și cu bustul gol, evident pasionați de bodybuilding. Dar era ceva cu cei patru jucători de badminton care îl făcuse să-i mai privească o dată — poate pentru că meciul avea loc sub un soare arzător, cu ceva ce i se părușe a fi o energie violent focalizată. Nu părea o simplă distracție, iar acest lucru îl făcuse pe Mikael să-i remarce.

Nu exista niciun motiv rațional pentru care să-i bănuiască a fi spărgători de bancă, dar ieși la plimbare, instalându-se pe o colină de unde putea observa casa, care, pentru moment, părea goală. A durat patruzeci de minute până ce tipii au sosit, într-un Volvo pe care l-au parcat în curte. Păreau grăbiți, fiecare își târa sacul de sport, ceea ce în sine nu trebuia să însemne altceva decât că fuseseră undeva să se scalde. Dar, unul dintre ei s-a întors la mașină, luând un obiect pe care l-a ascuns sub o geacă de sport; chiar din punctul lui de observație relativ depărtat, Mikael și-a dat seama că era o pușcă AK4, veche, dar de nădejde, exact de tipul aceleia pe care o avusese și el, pe când își îndeplinea serviciul militar. Deci, a telefonat la poliție, povestind ce observase. A fost începutul a trei zile de asediu intens al casei, cu Mikael la loc de onoare și cu un onorariu gras, plătit de un ziar de seară. Poliția își stabilise cartierul general într-o rulotă, plasată pe terenul casei unde locuia Mikael.

Cazul „Ligii Ursului” îi dăduse lui Mikael exact acel statut de vedetă de care avea nevoie ca debutant

în branșă. Reversul celebrității a fost că celălalt ziar de seară nu se putuse stăpâni să nu folosească titlul *Kalle Blomkvist rezolvă cazul Ligii Ursului*. Textul batjocoritor era scris de o ziaristă mai în vârstă și conținea o duzină de aluzii la eroul-detectiv al unuia dintre romanele lui Astrid Lindgren. Ca să pună capac, ziarul ilustrase articolul cu o imagine neclară, în care Mikael, cu gura deschisă și arătătorul ridicat, părea să dea instrucțiuni unui polițist în uniformă. În realitate, el îi arăta în acel moment drumul spre privata din curte.

Nu avea nicio importanță faptul că Mikael Blomkvist nu folosisese niciodată numele de Carl și că niciodată nu semnase vreun text cu numele Carl Blomkvist; din acel moment, spre marea sa disperare, devenise cunoscut printre colegii de breaslă drept *Kalle Blomkvist* — poreclă rostită cu o ironie malițioasă, niciodată cu răutate, dar nici cu prea multă simpatie. El nu avea nimic cu Astrid Lindgren — îi iubise cărțile, dar ura porecla. Îi luase mai mulți ani și merite de jurnalist mult mai consistente, înainte ca porecla să înceapă să pălească și chiar și astăzi avea o tresărire de fiecare dată când era folosită în prezența lui.

Așa că, zâmbi calm și-l privi în ochi pe ziarist:

— Ei, n-ai decât să inventezi ceva. Obişnuiești întotdeauna să fantazezi în textele tale, nu-i așa?

Tonul nu era agresiv. În branșă toți se cunoșteau între ei mai mult sau mai puțin și cei mai înverșunați detractori ai lui nu se aflau de față. Lucrase mai înainte cu unul dintre ei și, în urmă cu câțiva ani, la o petrecere, aproape că o agățase pe una dintre fete — cea de la TV4.

— Ai încasat-o serios, constată reporterul de la *Dagens Industri*, probabil un tânăr stagiar.

— Cam așa, recunosc Mikael.

Altceva nici nu putea spune.

— Cum te simți?

Cu toată gravitatea situației, nici Mikael și nici ziaristii mai vârstnici nu se putură abține să nu zâmbească, auzind întrebarea. Mikael schimbă o privire cu Fata de la TV4. Cum te simți era întrebarea despre care Ziaristii Serioși afirmau că este singura pe care Reporterii Sportivi reușesc s-o pună „Sportivului Fără Respirație”, după ce a trecut linia de sosire. Apoi, redeveni grav:

— Bineînțeles, nu pot decât să regret că tribunalul nu a ajuns la altă decizie, răspunse el, pe un ton un pic formal.

— Trei luni de închisoare și 150 000 de coroane daune. E ceva, zise Fata de la TV4.

— O să supraviețuiesc.

— Ai de gând să-i prezinți scuze lui Wennerström? Să-i strângi mâna?

— Nu, nu cred. Opinia mea despre moralitatea afacerilor domnului Wennerström nu s-a schimbat prea mult.

— Susții, prin urmare, că este un escroc? Întrebă repede cel de la *Dagens Industri*.

În spatele întrebării se profila o declarație cu un potențial titlu devastator, iar Mikael ar fi putut foarte bine să alunece pe coaja de banană dacă reporterul n-ar fi semnalat primejdia, întinzându-i microfonul cu un pic prea mult zel. Reflectă câteva clipe asupra răspunsului.

Tribunalul tocmai stabilise că Mikael Blomkvist îl calomniase pe omul de finanțe Hans-Eric Wennerström. Fusese condamnat pentru defăimare. Procesul se terminase și el nu avea intenția să facă apel. Dar ce se va întâmpla dacă va face imprudența să repete acuzațiile, chiar pe

treptele tribunalului? Mikael decise că nu voia să afle răspunsul.

— Socotesc că am fost îndreptățit să public informațiile de care dispuneam. Tribunalul a fost de altă părere și, în mod evident, sunt obligat să accept că procesul juridic și-a urmat cursul. Acum, va trebui să discutăm cu toată seriozitatea decizia judecătorească la redacția revistei, înainte de a hotărî ce avem de făcut. Nu mai am nimic de adăugat.

— Dar ai uitat că un jurnalist trebuie de fapt să-și dovedească afirmațiile, spuse Fata de la TV4, cu o nuanță aspră în glas.

Afirmația putea fi cu greu respinsă. Ei doi fuseseră prieteni buni. Fața ei părea indiferentă, dar lui Mikael i se păru că-i distinge în ochi umbra unei decepții.

Mikael Blomkvist mai rămase câteva minute greu de suportat, răspunzând întrebărilor. Întrebarea care plutea în aer, nerostită, dar pe care niciun reporter nu avea să i-o adreseze — poate pentru că era așa de greu de înțeles, că devenea jenantă — era cum putuse Mikael să scrie un text atât de lipsit de substanță. Reporterii de față — cu excepția celui de la *Dagens Industri* — erau cu toții veterani, cu o mare experiență profesională. Pentru ei, răspunsul la această întrebare se găsea dincolo de limita înțelegerii.

Fata de la TV4 îl așeză în fața ușii de la primărie și-i puse întrebările separat, în fața camerei de filmat. Era mai amabilă decât o merita și Mikael oferi îndeajuns de multe declarații, ca să-i satisfacă pe toți ziariștii. Afacerea avea să fie înfățișată sub titluri de-o șchioapă — era inevitabil —, dar el se strădui să-și reamintească faptul că, în realitate, nu era cel mai mare eveniment mediatic al anului.

Reporterii obținuseră ceea ce doreau și fiecare se retrase spre redacția lui.

Se gândise să meargă pe jos, dar era o zi de decembrie cu vânt și el era deja înghețat, după interviuri. Rămăsese singur pe treptele tribunalului când, ridicând ochii, îl văzu pe William Borg care cobora dintr-o mașină în care stătuse cât duraseră interviurile. Privirile li se întâlniră și William Borg îi surâse:

— A meritat să vin până aici, să te văd cu hârtia asta în mână.

Mikael nu-i răspunse. William Borg și Mikael Blomkvist se cunoșteau de cincisprezece ani. Într-o vreme, lucrase împreună la un cotidian de dimineață ca stagiari la Departamentul economic. Poate era vorba despre o incompatibilitate organică, dar acolo se pusese bazele unei dușmănii care încă mai dura. În ochii lui Mikael, Borg era un jurnalist execrabil și un om greu de suportat, cu spirit îngust și vindicativ, care-și tracasa colegii cu glume idioate și se exprima disprețuitor față de jurnaliștii mai în vârstă, deci mai experimentați. Părea să aibă o aversiune specială pentru jurnalistele mai vârstnice. Avuseseră o primă neînțelegere, urmată de altele, până când conflictul dintre ei căpătase un caracter profund personal.

De-a lungul anilor, Mikael și William Borg se confruntaseră cu regularitate, dar nu se certaseră cu adevărat decât la sfârșitul anilor nouăzeci. Mikael scrisese o carte despre jurnalismul economic și citase asiduu dintr-o grămadă de articole stupide care aveau semnătura lui Borg. În versiunea lui Mikael, Borg apărea ca un înfumurat care înțelegea pe dos cele mai multe fapte, ridicând în slăvi tot felul de firme dot.com., care curând aveau să se prăbușească. Borg nu aprecia analiza lui Mikael și, în

timpul unei întâlniri întâmplătoare într-un bar din Söder³, au fost gata să se ia la bătaie.

În același context, William Borg abandonase până la urmă jurnalismul și acum lucra în calitate de consultant, cu un salariu considerabil mai mare, la o firmă care, pentru a umple paharul, aparținea sferei de interese a industriașului Hans-Erik Wennerström.

S-au privit o vreme, apoi Mikael s-a întors și a plecat. Era tipic pentru William Borg să vină la tribunal doar ca să se amuze pe socoteala lui.

Mikael tocmai se pregătea să plece pe jos, când a sosit autobuzul 40 și s-a urcat, mai mult ca să scape de acolo. A coborât la Fridhemsplan și a rămas nehotărât în stație, ținând încă decizia judecătorească în mână. În cele din urmă, s-a îndreptat spre cafeneaua Anna, de lângă intrarea în garajul inspectoratului central de poliție.

În mai puțin de jumătate de minut, după ce comandase un sendviș și o cafea latte, a început la radio buletinul de știri. Povestea lui a fost pe locul al treilea, după un atentat sinucigaș la Ierusalim și știrea că guvernul constituise o comisie de anchetă asupra unui cartel din industria de construcții.

În cursul dimineții, ziaristul Mikael Blomkvist de la revista *Millennium* a fost condamnat la trei luni închisoare pentru defăimare gravă la adresa industriașului Hans-Erik Wennerström. Într-un mult discutat articol asupra așa-numitei afaceri Minos, Blomkvist l-a acuzat pe Wennerström că a folosit fonduri de stat, destinate investițiilor industriale în Polonia, pentru traficul de arme. Mikael Blomkvist a fost condamnat să plătească 150 000 de coroane ca daune.

³ Söder, Södermalm: cartier aflat în sudul Stockholmului, locuit mai ales de artiști și cunoscut pentru viața trepidantă.

Într-un comentariu, Bertil Camnermarker, avocatul lui Wennerström, a declarat că el și clientul lui sunt mulțumiți de decizia tribunalului. Este vorba despre un caz de calomnie deosebit de gravă, a spus el.

Decizia judecătorească avea 26 de pagini. Erau prezentate motivele pentru care Mikael Blomkvist fusese găsit vinovat în 15 puncte de defăimare gravă contra industriașului Hans-Erik Wennerström. Mikael a constatat că fiecare dintre aceste 15 puncte de acuzare costa 10 000 de coroane și șase zile de pușcărie. În afara cheltuielilor de judecată și plata propriului său avocat. Nici nu avea curajul să înceapă să se gândească unde avea să se termine nota de plată, dar își spuse că ar fi putut să fie și mai rău: tribunalul îl absolvise în 7 puncte.

Pe măsură ce citea formulările deciziei, simțea în stomac o senzație din ce în ce mai neplăcută. Era surprins. De la începutul procesului știuse că, dacă nu se întâmpla un miracol, avea să fie condamnat. Nu avusese nici cea mai mică îndoială și de mult se împăcase cu gândul acesta. În timpul celor două zile cât durase procesul, fusese relativ calm și nu simțise ceva deosebit nici în cele douăsprezece zile în care tribunalul elaborase textul pe care îl ținea în mână. Abia acum, când procesul se terminase, acest sentiment neplăcut de jenă punea stăpânire pe el.

A mușcat din sendviș, dar avea senzația că pâinea i se umflă în gură. Nu putea înghiți și lăsa mâncarea deoparte.

Era prima oară când Mikael Blomkvist fusese condamnat pentru un delict — prima dată când fusese suspectat sau acuzat de ceva. De fapt, era o bagatelă. Un delict de categoria „pană”. La urma urmei, nu era vorba de jaf armat, de omor sau de viol. Totuși, din punct . . .

9

*Luni 6 ianuarie —
miercuri 8 ianuarie*

Mikael continuase să citească până târziu, și a doua zi, de Sărbătoarea Regilor, s-a trezit aproape de prânz. Un Volvo vechi, de culoare albastru-închis, era parcat la poarta casei lui Henrik Vanger. Chiar în momentul în care Mikael era cu mâna pe clanță, ușa a fost deschisă de către un bărbat de vreo 55 de ani, care tocmai pleca. Aproape se izbiră. Bărbatul părea grăbit.

— Da? Pot să vă ajut?

— Am venit să-l văd pe Henrik Vanger, răspunse Mikael.

Privirea bărbatului se împlânzi. Surâse, întinzând mâna.

— Trebuie să fiți Mikael Blomkvist, cel care îl va ajuta pe Henrik cu cronică de familie?

Mikael dădu din cap afirmativ și îi strânse mâna; după cum se vedea, Henrik Vanger începuse să răspândească acea *cover story* — povestea care urma să acopere prezența lui Mikael la Hedestad. Bărbatul era supraponderal — rezultatul multor ani de stres în birouri și

săli de conferință —, dar Mikael văzu limpede că trăsăturile lui aminteau de Harriet Vanger.

— Mă numesc Martin Vanger, confirmă el. Bun venit la Hedestad.

— Mulțumesc.

— V-am văzut la televizor, cu ceva vreme în urmă.

— Se pare că toată lumea m-a văzut la televizor.

— Wennerström este... mă rog, nu e prea popular în casa asta.

— Și Henrik mi-a spus. Aștept restul poveștii.

— Mi-a spus acum câteva zile că v-a angajat.

Martin Vanger izbucni în râs.

— Mi-a spus că ați acceptat însărcinarea doar din pricina lui Wennerström.

Mikael ezită o secundă, înainte de a se hotărî să vorbească sincer:

— Era un motiv important. Dar, ca să spun tot adevărul, aveam nevoie să stau o vreme departe de Stockholm și Hedestad a apărut la momentul potrivit. Așa cred. Nu mă pot preface că procesul nu a avut loc. Va trebui să merg la închisoare.

Martin dădu din cap, cu o față dintr-odată serioasă.

— Dar aveți posibilitatea să faceți apel?

— În cazul meu, asta n-ar schimba nimic.

Martin Vanger își privi ceasul.

— Trebuie să fiu la Stockholm în seara asta și sunt grăbit. Mă voi întoarce în câteva zile. Va trebui să luăm cina împreună. Sunt foarte dornic să aud ce s-a petrecut, de fapt, la acel proces.

Își strânseră mâinile, înainte ca Martin Vanger să coboare și să deschidă portiera mașinii. Se întoarse, strigând spre Mikael:

— Henrik e la etaj.

Henrik Vanger era așezat pe canapeaua din camera de lucru, cu *Hedestads-Kuriren*, *Dagens Industri*, *Svenska Dagbladet* și două ziare de seară înaintea lui, pe măsura.

— L-am întâlnit pe Martin jos.

— Alerga să salveze imperiul, răspunse Henrik, inclinand termosul. Vrei cafea?

— Mulțumesc, răspunse Mikael.

Se așază, întrebându-se de ce Henrik Vanger părea așa de amuzat.

— Văd că ești din nou amintit în ziare.

Henrik Vanger îi împinse unul dintre ziarele de seară, deschis la titlul „Scurtcircuit jurnalistic”. Articolul era scris de un cronicar în costum cu dungi, care lucrase mai înainte pentru *FinansMagasinet Monopol* și care era cunoscut ca expert în a-i denigra, pe un ton batjocoritor, pe toți cei care se angajau pentru o cauză sau îndrăzneau să ridice capul — feministe, antirasiști și activiști implicați în protecția mediului înconjurător puteau întotdeauna conta pe o lovitură peste bot. Cronicarul însuși nu era cunoscut pentru vreo poziție sau idee controversată. Acum, părea că a trecut la critica mass-mediei; la câteva săptămâni după procesul în afacerea Wennerström, își focaliza energia contra lui Mikael Blomkvist, care era înfățișat ca un idiot total. Erika Berger, la rândul ei, era descrisă ca o fătucă incompetentă din presă.

Merge vorba că *Millennium* e pe cale să naufragieze, deși directoarea este o feministă în minijupă care ne face mutre la televizor. Revista a supraviețuit mai mulți ani datorită imaginii pe care redacția a reușit s-o vândă — tineri ziariști care fac jurnalism de investigație și dau pe față mafioții din

lumea finanțelor. Trucul publicitar a mers poate la anarhiști tineri, dornici să audă tocmai acest mesaj, dar n-a ținut și în sala de judecată. Ceea ce *Kalle Blomkvist* tocmai a aflat pe propria-i piele.

Mikael deschise telefonul mobil și verifică dacă fusese sunat de Erika. Nu avea niciun mesaj. Henrik Vanger aștepta tăcut. Mikael își dădu seama că bătrânul voia să-l lase pe el să înceapă.

— E un idiot, spuse Mikael.

Henrik Vanger râse, dar comentă sec:

— Poate că e. Dar nu el a fost condamnat de justiție.

— E adevărat. Și nici nu va fi vreodată. Nu spune niciodată ceva original, întotdeauna se agață de ce-i la modă și aruncă piatra în termenii cei mai jignitori cu putință.

— Am văzut mulți de genul ăsta în viața mea. Un sfat bun — dacă vrei să-l primești —, nu-l băga în seamă când face gălăgie, dar nu uita niciodată nimic și dă-i înapoi cu vârf și îndesat atunci când ți se ivește ocazia. Dar nu acum, când lovește el, fiind în poziție de forță.

Mikael îl privi întrebător.

— Am avut mulți dușmani de-a lungul anilor. Un lucru am învățat: să nu accept lupta când sunt convins că o s-o pierd. Dimpotrivă, nu lăsa niciodată nepedepsit un om care te-a umilit. Fii răbdător și ripostează când vei fi tu în poziție de forță — chiar dacă nu mai ai nevoie să te lupți.

— Mulțumesc pentru lecția de filosofie. Acum, aș prefera să-mi vorbești despre familia ta.

Mikael puse între ei pe masă un reportofon și apăsă pe butonul de înregistrare.

— Ce dorești să știi?

— Am citit primul dosar, asupra dispariției lui Harriet și a căutărilor din primele zile. Dar sunt așa de mulți Vangeri, că nu reușesc să mă descurc cu ei.

Lisbeth Salander rămase nemișcată pe scara goală, cu privirea fixată pe plăcuța de alamă pe care era scris *avocat N.E. Bjurman*; după mai mult de zece minute sună, iar încuietoarea se deschise, cu un clinchet mic.

Era marți. Era a doua lor întâlnire și Lisbeth avea pre-simțiri rele.

Nu-i era frică de avocatul Bjurman — lui Lisbeth Salander rareori îi era frică de oameni ori de lucruri. Numai că simțea o profundă neplăcere față de noul tutore. Cel care avusese tutela ei înainte, avocatul Holger Palmgren, era din cu totul alt aluat: corect, politicos și prietenos. Relația lor luase sfârșit brusc, în urmă cu trei luni, când Palmgren fusese lovit de un atac cerebral. Nils Erik Bjurman îi urmase, conform unei logici birocratice care îi era cu totul necunoscută.

În cursul celor doisprezece ani, cât Lisbeth Salander fusese obiectul serviciilor sociale și psihiatrice, doi ani petrecându-i într-un spital de copii, niciodată — nici măcar în vreo ocazie unică — nu răspunsese la vreo întrebare, fie ea un simplu „ce mai faci?”.

Când împlinise treisprezece ani, tribunalul hotărâse, în conformitate cu legea pentru protecția minorilor, ca Lisbeth Salander să fie internată la clinica de copii Sankt Stefan din Uppsala. Decizia se baza, în primul rând, pe faptul că era socotită ca având probleme psihice și era potențial periculoasă pentru colegii de clasă și, eventual, pentru ea însăși.

Această supoziție avea la bază mai mult considerații empirice, decât o analiză atentă. Orice încercare a

vreunui doctor sau a altor autorități de a începe o discuție despre sentimentele, viața sufletească sau sănătatea ei fusese, spre marea lor frustrare, întâmpinată cu o tăcere totală și posomorâtă, cu privirea fixată în podea, în tavan sau pe pereți. Își încrucișa sistematic brațele și refuza orice test psihologic. Totala ei opoziție la toate încercările de a o măsura, cântări, analiza și educa se aplica și la școală — oficialitățile puteau s-o ducă cu forța într-o sală de clasă și s-o lege cu lanțuri, dar nu o puteau împiedeca să-și astupe urechile și să refuze să ia în mână stiloul, la teste. Părăsise școala primară fără să primească vreun calificativ.

În consecință, a fost deosebit de greu de stabilit un diagnostic asupra viitoarelor ei capacități mintale. Pe scurt, Lisbeth Salander nu era deloc ușor de mânuit.

Avea treisprezece ani când s-a luat hotărârea de a i se da un tutore, pentru a avea grijă de interesele și bunurile ei până la majorat. Tutorele astfel desemnat a fost avocatul Holger Palmgren, care, după un început relativ complicat, câștigase nu numai o oarecare încredere, dar și o timidă simpatie din partea acestei fete dificile.

Când împlinise cincisprezece ani, medicii au fost mai mult sau mai puțin de acord că nu era violentă sau periculoasă pentru societate și că nu constituia un pericol pentru sine însăși. Familia sa fusese declarată disfuncțională și, cum nu avea nicio rudă care să stea garant pentru buna ei stare, s-a hotărât ca Lisbeth Salander să părăsească clinica și să fie redată societății, cu ajutorul unei familii adoptive. Nu a fost un drum ușor. A fugit de la prima familie adoptivă în a doua săptămână. Familiile numărul doi și trei au fost tăiate rapid de pe listă. Pe urmă, Holger Palmgren a avut o discuție serioasă

cu ea și a lămurit-o deschis că dacă va continua pe drumul acesta va fi, fără îndoială, băgată din nou în vreo instituție. Amenințarea ascunsă a avut ca efect faptul că a acceptat familia nr. 4 — un cuplu în vârstă, care locuia în cartierul Midsommarkransen.

Dar asta nu însemna că purtarea ei era ireproșabilă. La șaptesprezece ani, Lisbeth Salander fusese arestată de poliție de patru ori: de două ori, fiind într-o stare de ebrietate așa de avansată, că a trebuit să fie dusă la urgență și o dată fiind în mod evident sub influența drogurilor. Într-una dintre aceste împrejurări, a fost găsită beată moartă și cu hainele în dezordine pe bancheta din spate a unei mașini pe Södermälärstrand. Era în compania unui bărbat, beat și el și mult mai în vârstă decât ea.

Ultima arestare s-a petrecut cu trei săptămâni înainte de a împlini optsprezece ani, când, trează fiind, a dat o lovitură de picior în capul unui pasager în stația de metrou de la Gamla Stan. Incidentul s-a încheiat cu o acuzație de vătămare corporală. Lisbeth Salander și-a explicat gestul spunând că omul o pipăise și că, înfățișarea ei fiind mai curând a unei fete de doisprezece ani, decât a unei fete de optsprezece, considera că acela care o agresase avea înclinații pedofile. În măsura în care s-a deranjat să dea o explicație, bineînțeles; totuși, cele spuse de ea au fost întărite de martori oculari și procurorul a clasat procesul.

Din pricina trecutului ei, tribunalul a cerut un examen psihiatric. Credincioasă obiceiului său, Lisbeth a refuzat să răspundă întrebărilor și să participe la examene, iar medicii consultați de Direcția Serviciilor Sociale și-au dat în final avizul, bazat doar „pe observa-

rea pacientei”. Greu de știut ce observaseră ei de fapt, dat fiind că tânăra rămăsese mută, așezată pe scaun cu brațele încrucișate și cu o mutră îmbufnată. S-a stabilit doar că suferea de tulburări psihice de asemenea natură, încât se impunea luarea unor măsuri. Raportul medico-legal sugera o internare la o clinică psihiatrică; în același timp, un specialist de la serviciile sociale a scris un referat în care sprijinea concluziile expertizei psihiatrice.

Referindu-se la „palmaresul” ei, raportul constata că exista un mare risc pentru consumul de alcool și droguri și că, în mod evident, era lipsită de instinct de conservare. Dosarul ei medical era plin de formulări categorice cum ar fi: *introvertită, inadaptabilă social, lipsită de empatie, egocentrică, psihotică și având comportament asocial, greutăți de relaționare cu ceilalți și incapacitate de asimilare a unei instrucții*. Cel care i-ar fi citit dosarul ar fi putut lesne trage concluzia că era grav înapoiată mintal. În defavoarea ei mai vorbea și faptul că echipa de observație a serviciilor sociale o văzuse de mai multe ori în compania unor bărbați mult mai în vârstă, în apropiere de Mariatorget. O dată, fusese oprită la Tantolunden, din nou în compania unui bărbat în vârstă. Se presupunea că Lisbeth Salander practica sau risca să înceapă să practice prostituția sub o formă sau alta.

Când tribunalul — instituția care trebuia să-i hotărască viitorul — s-a reunit pentru a lua o decizie, aceasta părea deja luată. În mod evident, era considerată un copil cu probleme și era greu de crezut că magistrații aveau să urmeze altă cale decât cea recomandată de ancheta socială și psihiatrică.

În dimineața zilei în care avea loc ședința tribunalului, Lisbeth Salander a fost căutată la clinica de psihiatrie infantilă unde fusese închisă după incidentul din Gamla Stan. Se simțea ca un deținut din lagăr și nu avea speranța că va supraviețui acelei zile. Primul pe care l-a văzut în sala de judecată a fost Holger Palmgren și i-a luat un moment până să înțeleagă că el se afla acolo nu în calitate de tutore, ci ca avocat al ei și consilier juridic. A descoperit atunci o latură cu totul nouă a acestui om.

Spre uimirea ei, Palmgren se plasase în mod intenționat în colțul ei de ring și a pledat vehement împotriva propunerii de a fi instituționalizată. Nu a lăsat să se vadă, nici prin ridicarea unei sprâncene, cât de uimită era, dar i-a ascultat atent fiecare cuvânt. Palmgren a strălucit când, timp de două ore, l-a interogată pe un anume dr. Jesper H. Löderman, medicul care își pusese semnătura pe recomandarea de a o închide pe Salander într-o instituție. Fiecare observație a raportului a fost pusă sub lupă și medicul a fost rugat să explice fundamentul științific al fiecărei afirmații. Încetul cu încetul, a devenit clar că, întrucât pacienta refuzase orice test, concluziile medicului se bazau pe simple presupuneri, nu pe știință.

La sfârșitul ședinței, Palmgren a lăsat să se înțeleagă că internarea cu forța nu numai că se opunea deciziilor Parlamentului în probleme de acest fel, dar, în cazul respectiv, putea deveni obiectul unor sancțiuni politice și în presă. Prin urmare, era în interesul tuturor să se găsească o soluție potrivită. Folosirea unui asemenea limbaj era neobișnuită la deliberările de acest tip și membrii tribunalului au început să se foiască neliniștiți.

Soluția a fost, de asemenea, un compromis. Tribunalul a hotărât că Lisbeth Salander era bolnavă psihic, dar

că afecțiunea ei nu cerea neapărat internarea. În schimb, se lua în considerare recomandarea directorului de la serviciile sociale privind punerea sub tutelă. Drept care, președintele tribunalului s-a întors cu un surâs veninos spre Holger Palmgren, care până atunci îi fusese tutore, întrebându-l dacă vrea să-și asume în continuare acest rol. Președintele se aștepta, de bună seamă, ca Holger Palmgren să dea înapoi și să încerce să lase responsabilitatea altcuiva, dar el, dimpotrivă, a declarat cu un aer blajin că-și asumă cu plăcere sarcina de a servi ca tutore al domnișoarei Salander — cu o condiție.

„Aceasta presupune, natural, ca domnișoara Salander să aibă încredere în mine și să mă accepte ca tutorele ei.”

S-a întors direct spre ea. Lisbeth Salander era un pic confuză, după schimbul de replici care avusese loc ziua întregă, peste capul ei. Până în momentul acela, nimeni nu o întrebaseră ce părere avea. L-a privit lung pe Holger Palmgren și pe urmă a aprobat, dând o singură dată din cap.

Palmgren era un amestec ciudat de jurist și asistent social de școală veche. La începutul carierei, fusese politician delegat la conducerea Comisiei Sociale și își dedicase aproape toată viața tinerilor cu probleme. Între avocat și protejată lui, de departe cea mai dificilă, se stabilise, dincolo de voia lor, un respect la granița cu prietenia.

Relația lor durase în total unsprezece ani, de când Lisbeth împlinise treisprezece ani, până anul trecut, când ea, cu câteva săptămâni înainte de Crăciun, venise la Palmgren, după ce acesta lipsise de la întâlnirea lor lunară. Când acesta nu deschisese ușa, deși se au-

zea zgomot în apartament, ea a pătruns înăuntru cățărându-se pe un burlan până pe balconul de la etajul al treilea. L-a găsit pe dușumeaua din hol, conștient, dar neputând să vorbească și să se miște, după un atac cerebral. Avea doar șaiszeci și patru de ani. Lisbeth a sunat la Salvare și l-a însoțit la spitalul Söder, cu o senzație crescândă de panică în stomac. Trei zile și trei nopți, abia a părăsit culoarul din fața salonului de terapie intensivă. Ca un câine credincios a păzit fiecare pas pe care doctorii și surorile îl făceau înăuntru și în afara salonului. A bătuit ca un suflet neliniștit înainte și înapoi pe coridor, privind intens fiecare doctor care i se nimerea în preajmă. Până la urmă, un doctor, al cărui nume nu l-a știut niciodată, a târât-o într-o cameră și i-a explicat situația. Starea lui Holger Palmgren era critică, după hemoragia cerebrală suferită. Nu sperau să se trezească. Nu a plâns și nu i s-a mișcat un mușchi pe față. S-a ridicat, a părăsit spitalul și nu s-a mai întors.

Cinci săptămâni mai târziu, Comisia pentru tutelă a convocat-o pe Lisbeth Salander la prima întâlnire cu noul tutore. Primul ei impuls a fost să ignore înștiințarea, dar Holger Palmgren îi vârase în cap că fiecare acțiune are consecințe. La acea vreme, învățase să analizeze consecințele înainte de a acționa și, gândind mai bine, a ajuns la concluzia că ieșirea cea mai ușoară din dilemă era să dea satisfacție celor de la Comisia pentru tutelă prin a se comporta ca și cum i-ar fi păsat cu adevărat de ceea ce spuneau ei.

Prin urmare, în decembrie — făcând o pauză scurtă în cercetările asupra lui Mikael Blomkvist — s-a prezentat cuminte la biroul lui Bjurman din Sankt Eriksplan, unde o femeie mai în vârstă, care reprezenta comisia res-

pectivă, i-a înmănat avocatului Bjurman dosarul voluminos al lui Salander. Cucoana a întrebat-o amabilă cum îi merge și a părut mulțumită de răspunsul reprezentat de tăcerea ei încăpățanată. După o jumătate de oră, a lăsat-o pe Salander în grija avocatului Bjurman.

Lisbeth Salander l-a detestat pe avocatul Bjurman la cinci secunde după ce au dat mâna.

L-a privit pe îndelete, în vreme ce acesta îi citea dosarul. Vârsta: cincizeci și... Corp bine antrenat: tenis, marșea și vinerea. Blond. Păr rar. Gropiță în bărbie. Aftershave Boss. Costum bleumarin. Cravată roșie cu ac de aur și butoni pretențioși, cu monograma NEB. Ochelari cu ramă metalică. Ochi cenușii. Judecând după revistele de pe masă, era pasionat de vânătoare și de tir.

În cursul deceniului în care se întâlnise cu Palmgren, el îi oferea cafea și pălăvrăgea cu ea. Nici măcar evadările de la familiile adoptive și chiulul de la școală nu reușiseră să-l enerveze. Singura dată când Palmgren se înfuriase cu adevărat fusese când Lisbeth a fost arestată pentru maltratarea grămezii de jeg care o pipăise în metrou. *Înțelegi ce-ai făcut? Ai făcut rău unui alt om, Lisbeth.* Parcă era un profesor bătrân și a ignorat răbdătoare fiecare cuvânt din predica lui.

Bjurman nu era dispus la pălăvrăgeală. De la început, a constatat că existau nepotriviri între îndatoririle lui Holger Palmgren, conform regulamentului de tutelă, și faptul că el o lăsase în mod evident pe Lisbeth Salander să-și administreze apartamentul și bugetul. A început un fel de interogatoriu: *Cât câștigi? Vreau o copie după contabilitatea ta. Pe cine frecvențezi? Îți plătești chiria la timp? Bei? Palmgren era de acord cu inelele pe care le ai pe față? Poți să ai grijă de igiena proprie?*

Fuck you.

Palmgren devenise tutorele ei imediat după ce *tot răul* se întâmplase. El insistase s-o întâlnească cel puțin o dată pe lună, după o schemă dinainte fixată, uneori mai des. După ce ea se mutase înapoi pe Lundagatan, fuseseră aproape vecini; el locuia pe Hornsgatan, la numai câteva case de ea și, din când în când, dădeau unul peste altul din întâmplare, ori beau cafea la *Giffi* sau la altă cafenea din apropiere.

Palmgren nu i se băgase niciodată pe gât, însă uneori venea în vizită, cu câte un mic cadou, de exemplu la aniversarea ei. Ea avea invitație permanentă să vină să-l vadă, privilegiu de care se folosea rar, însă în ultimii ani petrecuse seara de Crăciun la el, după vizita la maică-sa. Mâncau jambonul de Crăciun și jucau șah. Acest joc n-o interesa absolut deloc, dar, după ce învățase regulile, nu mai pierduse nicio partidă. Palmgren era văduv și Lisbeth Salander considera că e de datoria ei să-i țină tovărășie în seara de Crăciun.

Înțelegea cât de mult îi datorează, și ea își plătea întotdeauna datoriile.

Palmgren fusese cel care închiriasse apartamentul mamei sale de pe Lundagatan, până ce Lisbeth avusese nevoie de o locuință proprie. Apartamentul de 49 m² era nerenovat și murdar, dar ea avea un acoperiș deasupra capului.

Acum Palmgren nu mai exista și încă o legătură cu societatea normală fusese tăiată. Nils Bjurman era un om de un soi cu totul diferit. Nu avea nicio intenție să-și petreacă acasă la el Crăciunul. Prima lui grijă a fost să introducă noi reguli privind accesul la contul ei din bancă în care i se vărsa salariul. Palmgren închisese amabil ochii asupra regulilor de tutelă și o lăsase să-și administreze singură banii. Ea își plătea facturile și putea să-și folosească economiile cum îi plăcea.

Pentru întâlnirea cu Bjurman, în săptămâna dinaintea Crăciunului, se pregătise și, odată ajunsă în fața lui, încercase să-i explice că predecesorul lui avusese încredere în ea și nu regretase lucrul ăsta. Că Palmgren o lăsase să se descurce singură fără să se amestece în viața ei privată.

— Tocmai asta e una dintre probleme, răspunsese Bjurman, lovind cu palma în dosar.

Îi ținu apoi o prelegere lungă despre regulile și sistemul administrativ privind tutela și pe urmă o informă că va fi instaurată o nouă ordine.

— Te-a lăsat de capul tău, nu-i așa? Mă întreb cum de n-a pățit-o.

Pentru că era un social-democrat nebun, angajat în problemele copiilor timp de aproape patruzeci de ani!

— Eu nu mai sunt copil, a spus Lisbeth Salander, ca și cum asta ar fi fost de ajuns ca explicație.

— Nu, tu nu ești un copil. Dar eu am fost desemnat ca tutorele tău, și atâta vreme cât sunt asta, răspund pentru tine din punct de vedere juridic și economic.

Prima măsură pe care a luat-o a fost să deschidă un cont nou în numele ei, pe care ea urma să-l raporteze la serviciul de plăți al societății Milton și să-l folosească din acel moment. Salander a înțeles că zilele bune luaseră sfârșit; de acum încolo, avocatul Bjurman avea să-i plătească facturile, iar ea va primi o sumă fixă ca bani de buzunar în fiecare lună. El se aștepta să-i aducă chitanțe pentru toate cheltuielile. Stabilise că suma pe care o va primi săptămânal era de 1 400 de coroane — „pentru mâncare, haine, cinema și altele de felul ăsta”.

În funcție de cât voia să lucreze, Lisbeth câștiga până la 160 000 de coroane în fiecare an. Ar fi putut ușor să